

Δελτίον 5^{ον} 1901.

LAM

Handwritten signature and a blue rectangular stamp reading: **ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΒΗΧΑΣ**
ΕΘΝ. ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

ΔΥΟ ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΣΙΓΙΛΛΙΑ

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΕΝ ΟΥΓΓΡΟΒΛΑΧΙΑ ΜΟΝΗΣ ΜΑΡΤΖΙΝΑΝΙΟΥ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΑ ΥΠΟ

ΣΠΥΡ. Π. ΛΑΜΠΡΟΥ

Τὰ κατωτέρω ἐκδιδόμενα δύο πατριαρχικά καὶ συνοδικὰ σιγίλλια ἀπόκεινται ἐν πρωτοτύπῳ ἐπὶ περγαμηνῆς γεγραμμένῳ ἐν τῷ ἀρχεῖῳ τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἑταιρείας, εἰς ὃ ἐδωρήθησαν ὑπὸ τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει κ. Θεοδώρου Α. Μαυρογορδάτου μετὰ καὶ ἐτέρων τριῶν ῥωμανικῶν.

Ἀναφέρονται δὲ ταῦτα εἰς τὴν ἐν Οὐγγροβλαχίᾳ κατὰ τὸ Μαρτζινάνιον μονὴν τῶν Ταξιαρχῶν, ἥς τὴν ἱστορίαν διδασκόμεθα ἐξ αὐτῶν τούτων τῶν σιγιλλίων. Ἡ ἰδρυσις τῆς μονῆς ἔγεινεν ὑπὸ τῶν Φιλίππεσκων, γνωστῶν εὐπατριδῶν τῆς Ῥωμανίας καὶ προγόνων τῆς Ἡλίνκας, ἥτις ἦτο σύζυγος τοῦ μεγάλου ποστελνίκου Κωνσταντίνου τοῦ Καντακουζηνοῦ, ὅστις καὶ ἀνεκαίνισε τὴν μονὴν σαθρωθεῖσαν. Ἀλλὰ κατὰ τὰ σιγίλλια διασάλευσις τῶν κατὰ τὸν οἶκον τοῦ Καντακουζηνοῦ ἐπήνεγκε τὴν παῦσιν τῆς προστασίας αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ μοναστηρίου καὶ μεγάλην τῶν κατ' αὐτὸ ἀνωμαλίαν ὥς ἐξῆς διηγοῦνται τὴν παρακμὴν ταύτην αὐτολεξεί ἀμφοτέρω τὰ σιγίλλια. Ἀλλ' ἐκ τινῶν τοῦ χρόνου παλιρροίων ὥς εἰπεῖν δυσχέρειά τις πραγμάτων ἐπιρρεύσασα κατὰ τὸν τρόπον τῇ τε λαμπρᾷ ἐκείνῃ καὶ ἐπιφανεστάτῃ ἐστία καὶ οἰκογενεῖᾳ τοῦ πανευγενεστάτου ἐκείνου ἀρχοντος ἐληρείας ὅσας οὐκ ἔδει θείᾳ δοκιμασίᾳ προστρίψασα πᾶσαν ἀνωμαλίαν ἐπήγαγεν, ἐξ ᾧ καὶ τὸ ἱερὸν μοναστήριον αὐτὸ στερηθὲν τῆς γνησίας προστασίας καὶ ἐπιμελείας τῶν ἰδίων κτητόρων μικροῦ δεῖν ἐξηφάνισται χερσὶ πλήρεσιν ἀνομίας καὶ ἀδικίας καὶ

Δελτίον 5^{ον} 1901. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

14

(K. 1423-φ. α. α)

Τους χήλους οκτακοσμούς εγηνη ἀκρηβνια μεγαλη προς γρόσηα 40 τὸλετζεκη.

Ἦτοι: <σ> τοὺς χιλ<ι>ους ὀκτακοσίους ἐγίνη ἀκρίβεια μεγάλη πρὸς γρόσια 40 τὸ λετζεκι.

15

(K. 1133 φ. τ.α.)

εἰς τοὺς 1802 φευρ 21 ἡμ: α παρασκευὴ ἐσύκωσαν τὸν κόντε εἰς ταῖς ὥραις 14 ἐπειδὴ ἤθελαν νὰ ἔμπουν 60 ἱγγλεζοι καὶ οἱ ῥωμαῖοι ἀντεσταθηκαν καὶ δὲν τοὺς ἄφησαν νὰ ἔμπουν καὶ ἐκλῆσαν ὅποταν ἐμπῆκαν οἱ ἱγγλεζοι εἰς τὴν χωραν τὴν πορτα τῆς σπυληνᾶς καὶ τὴν πορτε ριάλα.

Ἦτοι: εἰς τοὺς 1802, φευρ<ουαρίου> 21 ἡμ<έρ>α παρασκευῇ, ἐσήκωσαν τὸν Κόντε εἰς τὲς ὥραις 14, ἐπειδὴ ἤθελαν νὰ ἔμπουν 60 ἱγκλέζοι καὶ οἱ Ρωμαῖοι ἀντεστάθηκαν καὶ δὲν τοὺς ἄφησαν νὰ ἔμπουν, καὶ ἔκλεισαν, ὅποταν ἐμπῆκαν οἱ Ἰ[ν]γκλέζοι εἰς τὴν χώραν, τὴν πόρτα τῆς σπηληᾶς καὶ τὴν πόρτα ῥηάλα.

16

(K. 1375. στ. π α.)

1821 μαρτίου. 25-αν
ιξε. τοσεφερην προτο
ειστηκαλαματα
καὶ ειστεραν.
εισωλον τοκοσμο.

Ἦτοι: 1821 μαρτίου 25, - ἀνοιξε τὸ σεφέριν πρῶτο εἰς [σ] τὴν Καλαμάταν καὶ ὕστεραν εἰς ὅλον τὸ κόσμο.

καταδυναστείας τῶν καὶ εἰς θεὸν καὶ νόμους ἐξυβρίζειν μηδὲν ἀναστελλομένων. Ἀλλὰ παρῆλθον τέλος τὰ δεινὰ τοῦ οἴκου τοῦ μεγάλου ποστελνίκου, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐπελήφθησαν καὶ πάλιν μεθ' ἱεροῦ ζήλου τῆς προστασίας τῆς μονῆς. Ἐτυχον δὲ οὗτοι καὶ τῆς ἐπικουρίας τοῦ πατριάρχου Ἰακώβου, διὰ συνοδικῆς ἀποφάσεως χορηγήσαντος τῷ 1681 ἀνακαίνισιν τῶν προνομίων ὧν ἐτύγχανεν ἡ μονή. Καὶ πάλιν δ' ἔπειτα ἐπεκυρώθησαν τὰ προνόμια ταῦτα διὰ νεωτέρας συνοδικῆς ἀποφάσεως τοῦ 1702, πατριαρχεύοντος τὸ τρίτον τοῦ Καλλινίκου Β'.

Τοιαῦτα τὰ κατὰ τὴν μονὴν ὅσα μανθάνομεν ἐκ τῶν δύο τούτων σιγιλλίων Ἀλλὰ τίς ὁ χρόνος τῆς κτίσεως αὐτῆς καὶ τίνα τὰ γεγονότα τὰ γαγόντα εἰς τὴν ἑκπτώσιν αὐτῆς καὶ παραμέλησιν ὑπὸ τοῦ συζύγου τῆς Ἡλίνκας; Καὶ δὴ πότε μὲν οἱ πρόγονοι αὐτῆς Φιλιππέσκοι ἱδρυσαν τὴν μονὴν δὲν ἠδυνήθηεν νὰ εὕρω ἐν ταῖς πηγαῖς ἃς εἶχον ὑπ' ὄψιν. Ἀλλὰ πάντως εἶχε διαρρεύσει ἱκανὸς ἀπὸ τῆς κτίσεως χρόνος μέχρι τῆς ἀνακαίνισεως αὐτῆς, ἀφ' οὗ ῥητῶς λέγεται ἐν ἀμφοτέροις τοῖς σιγιλλίοις χρόνῳ δ' ὕστερον **σαθρωθὲν** ἀνεκαινίσθη καὶ ἀνεσώθη τῆς πτώσεως. Τῆς δὲ κατόπιν μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Καντακουζηνοῦ ἀνάκτισιν ἐπελθούσης παραμελήσεως τὰ αἷτια πρέπει νὰναζητήσωμεν πάντως εἰς τὰ δεινὰ τὰ καταρραγέντα κατὰ τοῦ οἴκου τοῦ Καντακουζηνοῦ, ὅτε οὗτος παρεστάθη ὑπὸ τοῦ Μίχνα Βοεβόδα Γ' ὡς συμμέτοχος τῆς ἐν ἔτει 1658 κατὰ τῶν Τούρκων ἀποστασίας καὶ ἤχθη εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν, ἐνθα μετὰ πολλοῦ τοῦ κόπου, παραστήσας τὸ δίκαιον αὐτοῦ, ἀπηλλάχθη. Τὰ κατὰ τὸν διωγμὸν τοῦτον τοῦ μεγάλου ποστελνίκου, ἐξ οὗ, ἄλλως ταχέως, ἀνέρωσεν ὁ οἶκος, διηγεῖται ὁ Φωτεινός (1). Ἀναφέρονται δὲ τὰ γεγονότα ταῦτα, ἅτινα διὰ μακρῶν ἐκθέτει ὁ Ἑλλην ἱστοριογράφος τῆς Ῥωμανίας, εἰς τὸ ἔτος 1658 (2). Ἦτο δὲ ἤδη τότε γέρον ὁ Καντακουζηνός, καθ' ἃ λέγει ὁ Φωτεινός, καὶ τὰς τύχας αὐτοῦ συνεμερίζετο ὁ γαμβρὸς Πάνος Φιλιππέσκος, μέγας ὢν σπαθάριος καὶ ἀνήκων εἰς τὸν αὐτὸν μέγαν βλαχικὸν οἶκον, ἐξ οὗ καὶ ἡ σύζυγος τοῦ Καντακου-

(1) **Διονυδίου Φωτεινοῦ** Ἱστορία τῆς πάλαι Δακίας, τὰ νῦν Τρανσυλβανίας, Βλαχίας καὶ Μολδαυίας. Ἐν Βιέννῃ τῆς Ἀουστρίας. 1818 τόμ. Β' σ. 206-210.

(2) Πρὸς. *Hurtmuzaki Fragmente zur Geschichte der Rumäner*. Bucaresci. 1884 Τόμ. Γ' σ. 238 κ. ἐ.

ζηνοῦ. Μεταξὺ δὲ τοῦ ἔτους ἐκείνου καὶ τοῦ 1681, ὅτε ἀπελύθη ἡ ἐπὶ τοῦ πατριάρχου Ἰακώβου συνοδικὴ ἀπόφασις, ἀπέθανεν ὁ ποστέλνικος Καντακουζηνός, ὡς δυνάμεθα νὰ ἐξαγάγωμεν ἀσφαλῶς ἐκ τῆς ἐν τῷ σιγιλλίῳ μνείας αὐτοῦ ὡς τρισμακαρίστου ἐκείνου. Οὕτω διὰ τῶν χρονολογικῶν τούτων συνδυασμῶν καὶ τῶν ὑπὸ τῶν σιγιλλίων παρεχομένων εἰδήσεων δυνάμεθα νὰ ἀναπλάσωμεν τὴν ἱστορίαν τῆς μονῆς διὰ μακρῶν διαλειμμάτων ἐπὶ ἓνα πάντως αἰῶνα καὶ πλέον μέχρι τῆς ἐν ἔτει 1702 ὑπὸ τοῦ πατριάρχου Καλλινίκου Β' ἀνανεώσεως τῶν κεχορηγημένων εἰς αὐτὴν προνομίων. Τὰς δὲ μεταγενεστέρας αὐτῆς τύχας δὲν δυνάμεθα νὰ παρακολουθήσωμεν ἐκ τῶν προκειμένων ἡμῖν πηγῶν (1). Μνείαν δὲ τῆς μονῆς εὗρον μόνον ἐν ἔτει 1770, ὅτε ἀναφέρεται μεταβὰς εἰς αὐτὴν ὁ Ῥώσος στρατηγὸς Γλεπέφ (2). Πάντως δὲ ἡ μονὴ αὕτη δὲν μετέχει τοῦ πνευματικοῦ ἐν Ῥωμανίᾳ βίου, οὐδὲ χρησιμεύει, καίπερ οὕσα κτίσμα ἑλληνορωμανικόν, ὡς ἐν τῶν κέντρων τῆς διὰ τῶν Ἑλλήνων διαδόσεως τῶν γραμμάτων ἐν Ῥωμανίᾳ, καθ' ἃ αἱ μοναὶ Μπαρμποῖ, Χλῆντζα, Διάλου, Μπουρνόσκης, Μπραγκοβάνου, Ττετζατζούια καὶ ἰδίως ἡ τοῦ Συναγώβου. Ἡ δὲ ἰδία μνεία εἶνε, ὡς ἐξάγεται ἐξ ἀμφοτέρων τῶν σιγιλλίων, τὰ προνόμια τῆς μονῆς ἐν σχέσει πρὸς τε τοὺς ἄρχοντας τῆς χώρας καὶ τὸν μητροπολίτην Οὐγγροβλαχίας.

Ἐκδίδω δὲ τὰ δύο σιγίλλια κατὰ τὸ ἀπόγραφον τὸ γενόμενον μὲν ὑπὸ τοῦ ἐκ τῶν ἐμῶν μαθητῶν λίαν ἐμπείρου τῆς παλαιογραφίας σχολάρχου κ. Σωκράτους Κουγέα, ἀντιβληθὲν δὲ παρ' ἐμοῦ πρὸς τὰ πρωτότυπα. Προσέθηκα δ' εἰς τὸ ἀντίγραφον τοῦ κ. Κουγέα ὅσας τῶν μονοκονδυλικῶν γεγραμμένων ὑπογραφῶν τῶν συνοδικῶν ἠδυνήθην νὰ ἀναγνώσω· τὰς δὲ δυσζυμβλήτους ἐδήλωσα διὰ στιγμῶν Τοῦ λόγου δ' ἐνταῦθα ἐλθόντος περὶ τῶν τοιούτων μονοκονδυλιῶν, ἀναγκάζομαι νὰ ἐκφράσω τὴν ἐμὴν λύπην, ὅτι δυστυχῶς δὲν δύνανται

(1) Εἶχον ὑπ' ὄψιν πλὴν τοῦ Φωτεινοῦ τὰς Δακδικὰς ἐφημερίδας τοῦ Δαπόντε, τὸν Hurmuzaki, τοῦ Θεοδώρου Ἀθανασίου τὴν Περὶ τῶν ἑλληνικῶν σχολῶν ἐν Ῥωμανίᾳ συγγραφὴν, τοῦ Νικολάου Δοσδοῦ τὰ *Studiî Greco-Române* (Ἑλληνορωμανικὰς μελέτας).

(2) Ἀθανασίου Κομνηνοῦ Ὑψηλάντου Τὰ μετὰ τὴν ἄλωσιν. Ἐν Κωνσταντινουπόλει. 1870 σ. 466.

νὰ εὐρεθῶσι παλαιογραφικοὶ κανόνες, καθ' οὓς νὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ ἀσφαλὴς ἀνάγνωσις ἀπασῶν τῶν τοιούτων ὑπογραφῶν, ἔχουσιν πολὺ τὸ αὐθαίρετον. Οὕτως ἔνεκα τοῦ ἀδυνάτου τῆς καθυποτάξεως αὐτῶν εἰς ὠρισμένον σύστημα ἔργον εἰδικῆς δεινότητος, πολλάκις δὲ καὶ τύχης θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ εἶνε ἡ ἀνάγνωσις αὐτῶν, ἐκτὸς ἂν δι' ἄλλων συνδυασμῶν εὐρεθῇ τὸ ὄνομα τῶν ὑπογεγραμμένων, οὐδὲ θὰ δυνηθῶμεν ποτε νὰ ποκτήσωμεν ἀλάνθαστον κριτήριον τῆς ὀρθῆς ἀναγνώσεως. Δυσχεραίνει δὲ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ τοῦτο, ὅτι πλειστάκις εἶνε ἀνορθόγραφοι οἱ ἐπίσκοποι τῆς τουρκοκρατίας, καὶ τὸ γριφῶδες τῶν μονοκονδυλιῶν αὐτῶν καθίσταται δυσεπιλυτότερον ἔνεκα τῆς εἰς τὸν ὅλον γρίφον, τὸν τε δηλοῦντα τὴν ἐπισκοπὴν καὶ τὸν δι' οὗ γράφεται τὸ ὄνομα τοῦ ἐπισκόπου, συναναμίζεως γραμμάτων ἅτινα δὲν εἶνε τὰ προσήκοντα. Καὶ ταῦτα μὲν ἰσχύουσι μάλιστα περὶ μονοκονδυλικῶν ὑπογραφῶν ἐνὸς καὶ μόνου ἐπισκόπου, χωρὶς γεγραμμένων. Ἡ δὲ ἀνάγνωσις τοιούτων ὑπογραφῶν πολλῶν ὁμοῦ ἐν συνοδικαῖς ἀποφάσεσιν εὐρισκομένων δύναται κατὰ τοῦτο νὰ ποβῇ ἐνίοτε εὐχερεστέρα, ὅτι ἐνδέχεται νὰ ἔχωμεν καὶ ἄλλας ἀποφάσεις τοῦ αὐτοῦ ἔτους τὰς αὐτὰς φερούσας ὑπογραφὰς συνοδικῶν ἐν καθαρῷ ἀντιγράφῳ ἢ ἐντύπους ἢ ἐπ' ἴσης μὲν ἐν πρωτοτύπῳ μονοκονδυλικῶς γεγραμμένας, ἀλλὰ διὰ μονοκονδυλίας εὐαναγνωστοτέρας. Προκειμένου δὲ περὶ τῶν δύο ἐνταῦθα ἐκδιδομένων σιγιλλίων δὲν συνέπεσε νὰ εὕρω, προχείρως ἐξετάσας, ἄλλας ὑπογραφὰς τῶν αὐτῶν ἐτῶν.

Πρὸς τούτοις δὲ δηλῶ, ὅτι κατὰ τὴν ἐκδοσιν τῶν δύο σιγιλλίων ἐτήρησα τὰς γραφὰς τῶν πρωτοτύπων, καὶ ἐσφαλμέναι ὅταν ᾔσαν, μὴ θεωρῶν πρέπουσαν τὴν διόρθωσιν τῶν γεγραμμένων ὑπ' αὐτοῦ τοῦ πατριαρχικοῦ γραφείου. Χάριν δ' εὐκολωτέρας ἀντιβολῆς καὶ εὐρέσεως τοῦ ζητουμένου ἐν τῷ πρωτοτύπῳ ἀντὶ τῆς συνήθους κατὰ πέντε στίχους ἀριθμήσεως τὸ μὲν κείμενον ἐχώρισα διὰ καθέτων γραμμῶν | κατὰ τοὺς στίχους τῶν πρωτοτύπων, τούτων δὲ τοὺς ἀριθμοὺς ἐσημείωσα ἐν τῇ ὥα.

Ἐν τέλει σημειόνω, ὅτι ἀμφοτέρω τὰ σιγίλλια φέρουσι σωζόμενα τὰ μολυβδοβουλλα τῶν πατριαρχῶν, ἐπικρεμμένα ἀπὸ τῆς περιγμηνῆς διὰ μεταξωτῶν κυανῶν μηρίνων.

**Ἰάκωβος ἐλέω θεοῦ
ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης
καὶ οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.**

Οὐκ ἄλλως ἔνεστιν εὐσεβεῖν εὐσεβέσιν, εἰς δόξαν τε θεοῦ, τὰς τῶν
ἀρίστων ἔργων ἐπιτελεῖν ἐγχειρίσεις, ὡς ὁ ἀποστολικὸς ὑποτίθεται
λόγος, εἰ μὴ διὰ θεὸν πάντως, κατ' ἐντολὴν τε θείαν, καὶ μετ' ἀκρι-
βοῦς συντηρήσεως ὅρων καὶ νόμων ἐξ οἰκονομεῖν τα τοιαῦτα, καλῶς
2 τε ποιεῖν τὰ καλὰ καὶ ὁσίως τὰ ὅσια· διὸ πρὸ πάντων | καὶ ὑπὲρ πάντα
τηρεῖν ἀπρόσκοπα δέον, καὶ εὐπάρεδρα καθιστᾶν τῷ κυρίῳ μεθ' ὅσης
προνοίας καὶ περινοίας, κανόνων τε, καὶ νόμων ἱερῶν ἀκριβεῖα θεο-
φιλῶς διεξάγειν, ὅσα πρόοδος ἀπλανῆς, ἡ χάρις καθιστῶσα τοῦ πνεύ-
ματος, τῶν προσύλων καὶ βιωτικῶν ἀποσπῶσα, τῆς κρείττονος με-
3 ρίδος ἐνθέως ἀξιοῖ, καὶ | κλησὶν ἱερὰν τοῖς τοιούτοις, καὶ λόγον ὁσιό-
τητος περιτήθησιν, ὅποια σὺν ἄλλοις τυγχάνει, καὶ τὰ ἱερὰ τοῦ θεοῦ
καταγώγια, τὰ παρὰ φιλοθέων καὶ φιλαρέτων προσενεχθέντα καὶ
προσκληρωθέντα θεῷ, καὶ θείου μετασχόντα δικαίου δι' ἧς ἐνθέσμου
κηδεμονίας, θεὸν μὲν δοξάζεσθαι μεμαθήκαμεν, ἥττον δὲ οὐδέν, καὶ
4 τοὺς ἀμφιπονοῦντας ταῦτα καλῶς, τὰς ἐντελομίσθους ἀντιδόσεις ἀπο-
κομίζεσθαι· καὶ γὰρ οἱ φυλάσσοντες φησὶν ὁσίως τὰ ὅσια, ὁσιωθή-
σονται· τῷ τοι καὶ κανόνες ἱεροὶ καὶ τῶν θεοφόρων πατέρων, ἐν ταῖς
σεπταῖς οἰκουμενικαῖς αὐτῶν συνόδοις θεσπεσίως διεθεσπίσθησαν, τὴν
5 τῶν ἱερῶν μοναστηρίων συνιστῶντες σύστασιν, καὶ στερέωσιν, | ὧν περ
οὐκ ἔλαττον, καὶ οἱ τῶν κατὰ καιροῦς αὐτοκρατόρων νόμοι, καὶ τῆς
εὐσεβείας δεφένσορες, τῶν τοῦ θεοῦ σκηνωμάτων ὑπεραγωνίζονται,
κρατύνοντες ἅπασιν τρόποις αὐτὰ, καὶ παντοίαν ἐπήρειαν, καὶ βλάβην
ἀνθρωπίνην μακρὰν ἀπορράπιζοντες, τῶν τοῦ θεοῦ δικαίων· ναὶ μὲν
6 καὶ ἐξαιρέτους διατυπώσεις, | θεσμοθετῆσαι οὐκ ἠμέλησαν, περὶ τε
τῆς κατασκευῆς τῶν ἱερῶν φροντιστηρίων, καὶ τῆς ἐς ὕστερον δια-
μονῆς αὐτῶν, καὶ ἐπιδόσεως, διαπρυσίως τρανολογούσας, δι' ὧν παρα-
σκευάζειν τοὺς κτήτορας ἐπραγματεύσαντο, καλῶς μὲν τοῦ θείου
7 ἔργου κατάρξασθαι, καλλίως δὲ πρὸς πέρας ἀφικέσθαι τοῦ ἐγχειρήμα-
τος, καὶ ἐπὶ πάσῃ προνοίᾳ κρείττους, τὸν τρόπον ἐξευρίσκειν, τῆς ἐς
μακρὸν διαρκείας, ὡς ἀπάντων ἀναγκαιότερον· τὸ γὰρ φυλάττει δὴπου

τὰ πράγματα τοῦ κτήσασθαι πέφυκε δυσχερέστερον, ἀλλὰ μὲν, καὶ
 τὰς διαταγὰς τῶν κτητόρων, ὑπὲρ τι ἄλλο κατασφαλίζοντες ἐπικυ-
 ροῦσιν, οἱ φιλευ|σεβεῖς νόμοι, καὶ λίαν περικρατύνουσιν· ἀνθ' ὧν καὶ 8
 τὴν κατὰ διαδοχὴν προστασίαν, καὶ ἐπιτήρησιν, τῶν σφίσι δομη-
 θέντων, ὥς ἐπὶ τὸ πλεῖστον μοναστηρίων, τοῖς αὐτοῖς ἐπιτρέπουσι·
 πολλῷ γὰρ μᾶλλον ἰσχύει, καὶ συντελεῖ τῆς ξένης ἐφορίας, ἢ τοῦ γνη-
 σίου κτήτορος προστασία, καὶ ἐπιμέλεια, ὅπερ | καὶ μέχρι τοῦ δεῦρο 9
 κρατεῖν οὐκ ἔληξε κατὰ τόπους, ὅπου μετ' εὐλαβείας, ἢ σπουδῇ περι-
 τρέχει, τὰ ἱερὰ καταγώγια, καὶ διηνεκῶς ἐμπεδοῦται τὸ ἔθος, πνευ-
 ματικῆς ἐξουσίας δυνάμει, τῆς πατριαρχικῆς περιωπῆς, καὶ μεγαλειό-
 τητος, διὰ τῶν κανονικῶν προνομίων, τοῦ καθ' ἡμᾶς πατριαρχικοῦ
 ἀποστολικοῦ τε | καὶ οἰκουμενικοῦ τούτου θρόνου, πρὸς διαμονὴν καὶ 10
 στερέωσιν, τῶν ἀπανταχοῦ ἐκκλησιῶν τοῦ θεοῦ, καὶ ἱερῶν μοναστη-
 ρίων. Ἐπειδὴ τοιγαροῦν καὶ τανῦν ἀνηνέχθη ἡμῖν, ὥς εὐρίσκεται
 ἱερὸν, καὶ σεβάσμιον μοναστήριον, ἐν τῇ Οὐγκροβλαχίᾳ, κατὰ τὸ
 Μαρτζινάνιον, ἐπ' ὀνόματι σεμνυνόμενον, τῶν παμμεγίστων ταξιαρ|- 11
 χῶν, ὅπερ ὠκοδόμηται μὲν κατ' ἀρχάς, ἐκ τῶν πάλαι μακαρίων προ-
 γόνων, τῆς ἐνδοξοτάτης, καὶ θεοσεβεστάτης κυρίας Ἡλίνκας, τῶν
 καλουμένων Φιλιππέσκων, χρόνῳ δ' ὕστερον σαθρωθὲν ἀνεκαινίσθη,
 καὶ ἀνέσώθη τῆς πτώσεως, ὑπὸ τοῦ ταύτης πανευγενεστάτου συζύγου,
 τοῦ τρισμακαρίστου ἐκείνου ἄρχοντος με|γάλου ποστελνίκου, κυρίου 12
 Κωνσταντίνου τοῦ Καντακουζηνοῦ, ὃς τις ἔρωτι θείῳ κινούμενος, ὥς
 θεοσεβεῖα προσανέχων, καὶ πολλὴν ἐν ψυχῇ τὴν περὶ τὰ θεῖα φέρων
 εὐλάβειαν, κατ' ἄμφω τε τὸ εὐγενές διὰ τῶν ψυχικῶν ἐν ἑαυτῷ, καὶ
 σωματικῶν ἀρετῶν, καὶ προτερημάτων, ὁμολόγως ἐνδεικνύων στηλο-
 γραφούμενον | μετὰ πάσης ἐπιμελείας, καὶ φιλοτίμου χειρὸς, ἀναλώ- 13
 μασιν οὐκ ὀλίγοις, πρὸς φῶς τὸ εἰρημένον εὐαγὲς ἀνεκαλέσατο μονα-
 στήριον, ἐς κάλλος ἐξωραίσας αὐτὸ, κινητοῖς τε, καὶ ἀκινήτοις ἀφιε-
 ρώμασιν ἐνδυναμώσας, διετάξατο καὶ περὶ τῆς ἐφορίας αὐτοῦ νουνεχῶς
 τε, καὶ συντετηρημένως, ὅπως οἱ κληρονόμοι, | καὶ ἀπόγονοι αὐτοῦ, 14
 διαπαντὸς ὑπάρχῃσι μελεδωνοί, καὶ προστάται, καὶ ἐπιτηρηταί, καὶ
 ὑπερασπισταί, τοῦ κτητορικοῦ αὐτῶν μοναστηρίου, φροντίζοντες τῆς
 διαμονῆς αὐτοῦ, καὶ κατὰ πάντα στερεώσεως, ἐπὶ τῷ ἀνέπαφᾳ δια-
 τηρεῖσθαι τὰ κατ' αὐτὸ, καὶ ἀμετακίνητα, κατὰ τὴν ἀρχαιοτάτην
 τοῦ τόπου | συνήθειαν, καὶ μᾶλλον τὰς σεβασμίας νομικὰς διατυπώ- 15

σεις, τῶν πάλαι θεοστεφῶν αὐτοκρατόρων, ῥητῶς οὕτως διακελευού-
 σας· ὁ βουλόμενος κτίζειν σεπτὸν οἶκον, ἢ τὸν σκθρωθέντα ἐποικοδο-
 μεῖν, ἑαυτὸν καὶ τὸν κληρονόμον αὐτοῦ ὑποβάλλει ἀεὶ τῇ συστάσει
 16 τοῦ ἔργου (1) ἀλλ' ἐκ τινῶν τοῦ χρόνου παλιρροίων, ὥς εἰπεῖν,
 δυσχέρειά τις πραγμάτων ἐπιρρέυσασα κατὰ τόπον, τῇ τε λαμπρᾷ
 ἐκείνῃ καὶ ἐπιφανεστάτῃ ἐστίᾳ, καὶ σίκογενεῖᾳ, τοῦ πανευγενεστάτου
 ἐκείνου ἄρχοντος ἐπηρείας ὅσας οὐκ ἔδει, θείᾳ δοκιμασίᾳ προστρίψασα,
 πᾶσαν ἀνωμαλίαν ἐπήγαγεν, ἐξ ὧν καὶ τὸ ἱερὸν μοναστήριον αὐτὸ,
 17 στερηθὲν τῆς | γνησίας προστασίας, καὶ ἐπιμελείας τῶν ἰδίων κτητό-
 ρων, μικροῦ δεῖν ἐξηφάνισται, χερσὶ πλήρεσιν ἀνομίας, καὶ ἀδικίας,
 καὶ κατὰ δυναστείας, τῶν καὶ εἰς θεὸν, καὶ νόμους ἐξυβρίζειν, μηδὲν
 ἀναστελλομένων· τῆς μέντοι θείας δίκης οὐκ εἰς μακρὸν ἐπινυστα-
 18 ξάσης, ἀλλ' εὐχερῶς τὰ δυσχερῆ μεταρρύθμη|σάσης, ἐκποδῶν ἐν τάχει
 γέγονε τὰ δεινὰ, καὶ πρὸς οἰκείαν τάξιν ἀνεκλήθησαν ἄρτι τὰ πρά-
 γματα, μετακινήσει τῆς ἀνωθεν δεξιᾶς· κἀντεῦθεν οἱ τῆς κλεινῆς ἐκεί-
 νης, καὶ περιδόξου ρίζουχίας ἀριστοφυεῖς ἤδη στέλεχοι, τῆς τοῦ γεν-
 19 νήτορος αὐτῶν μηδ' ὅλως καθυστεροῦντες ὀρθοδοξίας, καὶ εὐλαβείας, |
 οἱ λαμπρεπιφανέστατοι υἱοὶ φημὶ τοῦ διαληφθέντος ἄρχοντος μεγάλου
 ποστελνίκου, κυρίου Κωνσταντίνου Καντακουζηνοῦ, τῇ θείᾳ συμμα-
 χίᾳ θαρρήσαντες, ἐβουλήθησαν ἀνακαινίσαι, τὰ τοῦ αὐτοῦ μοναστη-
 ρίου, προνόμια, συνάμα καὶ τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῦ κατοχυρῶσαι,
 20 δι' ὧν ἔχει τοῦ λοιποῦ σὺν θεῷ συλλήπτορι, | παντοίων δεινῶν
 ἀπαλλάττεσθαι, καὶ εἰς ἐπίδοσιν προχωρεῖν, καὶ στερέωσιν· οἵτινες
 εὐλαβῶς ἀναδραμόντες, ἐπὶ τὴν καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ μεγάλην ἐκ-
 κλησίαν, ὥς μητέρα τῶν ἀπανταχοῦ ἐκκλησιῶν τοῦ θεοῦ, καὶ κοινὴν
 προστάτιν, καὶ ἀντιλήπτορα, τῶν ἀπαξiapάντων ἐκκλησιαστικῶν
 21 πραγμάτων, | ἡξίωσαν καταρτίσαι τὴν ἐλευθερίαν τοῦ αὐτοῦ μονα-
 στηρίου, διὰ τῶν κανονικῶν προνομίων, τοῦ πατριαρχικοῦ, καὶ οἰκου-
 μενικοῦ θρόνου, καθάπερ εἶωθε ποιεῖν ἀπανταχοῦ, περὶ τὰ εὐαγῆ
 τοῦ θεοῦ καταγώγια, τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῖς χωρηγοῦσα, κηδεμονίας
 22 λόγῳ, καὶ τὸ ἀδούλωτον, καὶ ἀνεπηρέαστον, δι' ὧν | ἀποσοβοῦσα
 πᾶσαν ἄδικον, καὶ ἐλευθερίαν ὁρμὴν, εἰς εἰρηναῖαν (2), καὶ ἀθόρυβον
 ἀντιπαρίστησι ταῦτα κατὰστασιν· τούτου χάριν τὴν εὐλαβῇ τῶν

(1) Οὕτω κενὸν ἐν τῷ πρωτοτύπῳ.

(2) Ἴδε καὶ κατωτέρω στ. 22 δικαῖαν, στ. 29 βεβαῖαν, ἀρχαῖαν.

ἀρχόντων ἀξίωσιν, ἅτε δικαῖαν, καὶ λίαν εὖλογον, καὶ πρὸς θεῖον
σκοπὸν ἀφορῶσαν, ἐνασμενίσαντες, γράφομεν τῇ ἐξουσίᾳ, καὶ χάριτι,
τοῦ παναγίου καὶ προ|σκυνητοῦ πνεύματος, γνώμη κοινῇ συνοδικῇ, 23
τῶν παρευρεθέντων ἱερωτάτων ἀρχιερέων, καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν
ἀγίῳ πνεύματι ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν, καὶ συλλειτουργῶν, ἵνα,
τὸ μὲν ἱερὸν αὐτό, καὶ σεβάσμιον μοναστήριον, τῶν παρμεγίστων
ταξιαρχῶν, τὸ κείμενον εἰς Οὐγκροβλαχίαν, ὡς διείληπται, κατὰ τὸ
Μαρτζινάνιον, | μετὰ πάντων τῶν κτημάτων, καὶ ἀφιερωμάτων 24
αὐτοῦ κινητῶν τε, καὶ ἀκινήτων, τῶν τε νῦν εὐρισκομένων, καὶ τῶν
μεθύστερον σὺν θεῷ προσγεννησομένων αὐτῷ, ἀπὸ τουνῦν καὶ εἰς τὸ
ἔξῃς, ἕως τῆς τοῦ αἰῶνος συντελείας, ὑπάρχη πάντῃ ἐλεύθερον, καὶ
ἀσύδοτον καὶ ἀκαταζήτητον, καὶ ἀκαταπάτητον, | καὶ ἀνενώχλητον, 25
καὶ ἀνεπηρέαστον παρὰ παντὸς προσώπου ἀξιωματικοῦ τε, καὶ ἐκ-
κλησιαστικοῦ, καὶ μηδεὶς ἔχη ἐπ' ἀδείας, διασεῖσαι ποτε αὐτό, καὶ
διαταράξαι, καὶ τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῦ καταδουλώσαι, ἢ βλάψαι, καὶ
ζημιῶσαι αὐτό, ἢ ζητῆσαι λαβεῖν ἐξ αὐτοῦ τὸ οἰονοῦν τελείως, ἀρ-
κουμένου τοῦ | κατὰ καιροῦς ἱερωτάτου μητροπολίτου Οὐγκροβλα- 26
χίας, μόνῳ τῷ ἰδίῳ μνημοσύνῳ, μνημονευομένου δηλαδὴ, ἐν πάσαις
ταῖς ἱεραῖς τελεταῖς, καὶ τὰς ἐν αὐτῷ χειροτονίας ἐπιτελοῦντος,
ἐπειδὴν τοιαύτη γένηται χρεια τῶν χειροτονιῶν, πλείω δὲ τούτων,
μηδὲν ἕτερον ἐξαιτουμένου· τὴν δὲ προστασίαν | καὶ δεφένδουσιν, καὶ 27
τὴν φροντίδα τῆς κυβερνήσεως τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου, ἔχωσι μόνοι
οἱ κτήτορες ἀλληλοδιαδόχως εἴτε παρόντες, εἴτε καὶ ἀπόντες, οὐδεὶς
δὲ ἄλλος, ἀλλὰ μόνον, οἱ τὸ κτητορικὸν ἔχοντες δίκαιον διεξάγωσιν
αὐτό, καὶ διακυβερνῶσι, καὶ φροντίζωσι τῆς συστάσεως αὐτοῦ, καὶ
διαμονῆς, καὶ | αὐξήσεως· πάντα τε τὰ κατ' αὐτὸ κτήματα, καὶ 28
ἀφιερώματα, καὶ ἱερὰ κειμήλια διοικῶσι, καὶ περιθάλπωσι, διερει-
νῶντες, καὶ ἐξετάζοντες αἰεὶ περὶ αὐτῶν, ὅπως, μὴ περιπεσόντα κιν-
δύνοις, διαφθαρῶσιν, ἀλλὰ φυλάττωνται διὰ τῆς ἐπιστάσεως αὐτῶν
ἀβλαβῇ καὶ ἀνώλεθρα· καὶ συνελόντι φάναι | μόνον αὐτοὶ περιέπωσι 29
τὸ κτητορικὸν αὐτῶν μοναστήριον, οὐ πρὸς ἴδιον χρηματισμὸν, ἀλλὰ
πρὸς αὕξησιν αὐτοῦ καὶ βελτίωσιν, εἰς μνημόσυνον τῶν προγόνων
αὐτῶν, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ κτήτορος, ἣν προσεπικυροῦντες παρα-
κελεύόμεθα διαμένειν βεβαίαν, καὶ ἀπαρασάλευτον, κατὰ τὴν ἀρ-
χαῖαν τοῦ τόπου συνήθειαν, | καὶ μᾶλλον κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας, 30

καὶ θεῖους νόμους, εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα, καὶ οὐδεὶς ποτε τῶν ἀπάν-
των, παρ' ἐκτὸς τῶν κτητόρων, οὔτε ὁ κατὰ καιροὺς ἡγεμὼν τῆς
αὐθεντείας ἐκείνης, οὔτε τις τῶν ἀξιωματικῶν ἀρχόντων, ἔχη ἄδειαν
κατεξουσιάζσαι, καὶ καταδουλώσαι τὸ μοναστήριον (ἐκκλησιαστικὸν
31 ὑπάρχον κτῆμα, | καὶ προσηλωμένον θεῷ, καὶ μηδαμῶς μηδαμῶς
(sic) δυνάμενον, εἰς κοσμικὴν μεταπεσεῖν ἐξουσίαν) οὔτε ὁ κατὰ και-
ροὺς μητροπολίτης Οὐγκροβλαχίας ὑποδουλώσαι αὐτὸ, πάντῃ ἐλεύ-
θερον διατελοῦν, καὶ δουλαγωγείας ἀνώτερον, μὴ τι ἡγούμενον ἐπιχει-
ροῦντες εἰσάγειν, καὶ ἐξάγειν, καὶ ὃν ἂν βούλωνται καθιστᾶν, μὴτέ
32 τι | τῶν κτημάτων, καὶ ἀφιερωμάτων αὐτοῦ κινήτων τε, καὶ ἀκινή-
των, ἢ ἀμφίων, καὶ σκευῶν ἱερῶν πολὺ ἢ ὀλίγον ἀφαιρεῖν, ἢ νοσφί-
ζεσθαι, ἢ ἀπεμπολεῖν, ἢ μεταποιεῖν, καὶ μετασκευάζειν ὅποιωδήποτε
τρόπῳ, χωρὶς γνώμης, καὶ εἰδήσεως, καὶ βουλῆς τῶν κτητόρων,
33 ἀλλ' ἀφιέναι τὴν ἐξουσίαν τῶν τοιούτων | διοικήσεων, πρὸς μόνους
τοὺς κτήτορας ἀναφαιρέτως, καὶ ἀμετακλήτως, κατὰ τὸ κτητορικὸν
αὐτῶν δίκαιον· ὅστις δ' ἂν τῶν πάντων ἀφ' οἷαςδῆτινος ἀξίας, καὶ
τάξεως ἢ αὐθεντικῆς, ἢ ἀρχοντικῆς, καὶ ἀξιωματικῆς, ἢ ἐκκλησια-
στικῆς κακοθελῶς ὀψέποτε κινούμενος, ἢ πλεονεκτικῶς φημί, ἢ πα-
34 θη|τικῶς, ἐπιχειρήσῃ τολμηρῶς παρενσαλεῦσαι, καὶ διασεῖσαι τὴν
ἐλευθερίαν τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου, ἢ τὴν περὶ αὐτὸ ἐξουσίαν, καὶ
προστασίαν τῶν κτητόρων αὐτοῦ ἀνατρέψαι, καὶ ποιῆσαι ἐν αὐτῷ,
τῆς ἰδίας αὐτοῦ γνώμης καὶ βουλῆς ἐπιχειρήματα, ἢ ἡγούμενον ἐναλ-
35 λάξαι, ὃν ἂν αὐτὸς ἐθελήσῃ | ἢ προστάξαι τὰ δοκοῦντα αὐτῷ, ἢ ἀπὸ
τῶν πραγμάτων, καὶ ἀφιερωμάτων αὐτοῦ τοῦ μοναστηρίου ἀπο-
σπάσαι, καὶ ἀποστερῆσαι, καὶ ἀποξενῶσαι ἢ πωλῆσαι, ἢ ἀλλάξαι
πολὺ ἢ ὀλίγον, καὶ ζημιῶσαι τὸ μοναστήριον, ἢ τὴν ἐν αὐτῷ ἐξου-
σίαν τῶν κτητόρων ἐμποδίσαι, καὶ ἀποξενῶσαι, καὶ ἀλλοτριῶσαι
36 αὐτοὺς, τῶν κτητο|ρικῶν αὐτῶν δικαίων, καὶ γένηται αἷτιος φθορᾶς,
καὶ καταστροφῆς τοῦ μοναστηρίου, ὁ τοιοῦτος, ὡς καταφρονητῆς
τῆς ἐκκλησιαστικῆς καὶ συνοδικῆς ταύτης ἀποφάσεως, καὶ παραβάτης
τῶν θείων νόμων, καὶ ἱερῶν κανόνων, καὶ ἱερόσυλος, καὶ ἄντικρυς
37 θεομάχος, ἀφωρισμένος εἶη ἀπὸ πατρὸς υἱοῦ, καὶ ἁγίου | πνεύματος
τῆς παναγίας, καὶ ζωαρχικῆς τριάδος, τοῦ ἐνὸς τῇ φύσει μόνου θεοῦ,
καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος, καὶ ἄλυτος μετὰ θάνατον, αἱ πέ-
τραι καὶ ὁ σίδηρος λυθήσονται, αὐτὸς δὲ οὐδαμῶς, ἢ μερὶς αὐτοῦ

μετὰ τοῦ προδότου Ἰούδα, καὶ σχισθεῖη ἡ γῆ, καὶ καταπίοι αὐτὸν
ὡς τὸν Δαθάν, καὶ | Ἀβηρῶν, ἐκριζωθεῖσιν τὰ θεμέλια τοῦ οἴκου 38
αὐτῶν, καὶ ἐν γενεᾷ μιᾷ, ἐξαλειφθεῖσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἐκκοπεῖς τε
τῆς παρούσης ζωῆς, ἀποστερηθῇ καὶ τῆς αἰωνίου, καὶ μὴ ἴδοι φῶς
τῶν ἀγαθῶν ἡμερῶν, ἐν ἡμέρᾳ ἐπισκοπῆς τοῦ θεοῦ, καὶ τῷ αἰωνίῳ
ἀναθέματι ὑπόδικος | καὶ ἔνοχος τοῦ πυρὸς τῆς γεέννης, καὶ εὖροι τὸν 39
θεὸν ἀντίδικον ἑαυτῷ, ἐν τῇ φοβερᾷ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως· ὅθεν εἰς ἐν-
δειξιν ἐπεδόθη τῷ εἰρημένῳ μοναστηρίῳ καὶ τὸ παρὸν συνοδικὸν σιγιλ-
λιῶδες γράμμα καὶ ἐπιβεβαιωτήριον τῶν κατ' αὐτὸ προνομίων : ~
αχπα μηνὶ μαίῳ ἰνδικτιῶνος δης.

† Ἰάκωβος ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως νέας
Ῥώμης καὶ οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

† Ὁ Ἀδριανουπόλεως Θεόφιλος : ~ † Ὁ Σμύρνης Μακάριος : ~
† Ὁ Ἡρακλείας Βαρθολομαῖος : ~ † Ὁ Χαλκηδόνος Ἱερεμίας : ~
† Ὁ Διδυμοτείχου Γρηγόριος : ~ † Ὁ Βιδύνης Τιμόθεος : ~ † Ὁ
Σηλιβρίας Νεκτάριος : ~ † Ὁ Λιτίτζης Θεοδόσιος : ~ † Ὁ : ~

Καλλίνικος ἐλέω Θεοῦ

ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, νέας Ῥώμης
καὶ οἰκουμενικὸς Πατριάρχης.

† Τῶν παιδρῶν αὐχημάτων τῆς τοῦ οἰκουμενικοῦ τούτου θρόνου
πατριαρχικῆς μεγαλειότητος πολλῶν τε καὶ μεγίστων καὶ ἀξιαγά-
στων ὄντων, ὅποσα τῇ ἐπιπνοίᾳ τοῦ ζωαρχικοῦ πνεύματος ἐμπνευ-
σθέντες οἱ θεηγόροι πατέρες κατὰ καιροὺς πλουσίως ἐβραβεύσαντο,
τούτων τὸ κατ' ἐξοχὴν καὶ περισπούδαστον | τὴν μέριμναν εἶναι 2
πασῶν τῶν ἁγίων ἐκκλησιῶν διεγνώκαμεν ἐκ τῶν ἀποστολικῶν ἀρι-
δῆλως, ἐκεῖνοι τοῦ ἱεροῦ Παύλου ἀφηγήσεων τὰς ἀφορμὰς λαβόντες
οἱ μακάριοι· διὸ καὶ οἱ τοὺς οἴκους λαχόντες ἰθύνειν ἀλληλοδιαδόχως
τοῦ παγκοσμίου τούτου σκάφους, παντὸς τοῦ χριστωνύμου | τῶν 3
ὀρθοδόξων συστήματος, δίκην ὀφθαλμοῦ καθιδρυμένοι τῷ ὕψει τῆς
πατριαρχικῆς περιωπῆς, ἐποπτεύειν ἀνάγκη πάντα τὰ πρὸς αὐτὴν

ἀποβλέποντα, καὶ προνοίας ἀκριβοῖς λόγοις διακρατύνειν καὶ ἐπισκέ-
πτεσθαι, καὶ πῇ μὲν τὰ λυμαίνοντα τῶν παραφυομένων ζιζανίων ἐν
4 τοῖς τῶν εὐσεβῶν | περιβόλοις ἀνασπᾶν αὐτὰ προθέλουμενα, καὶ τῇ
μαχαίρᾳ τοῦ πνεύματος κατατέμνοντας τὸ πλήρωμα τῆς εἰλικρινοῦς
εὐσεβείας ἀπαλλάττειν τῆς τούτων λύμης ἐν τάχει καὶ παραφυλάττε-
σθαι, πῇ δὲ τὰ τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων τῶν ἀνέκαθεν ὑπὸ
5 διαφόρων εὐλαβῶν, καὶ θείων ἀνδρῶν κατ' ἐνθεον | σκοπὸν γεγονότων,
πάγιον μὲν τὴν διαμονὴν ἔχοντα πρὸς κρείττονα λόγον τὴν ἀσφάλειαν
αὐτῶν καὶ ἐδρέωσιν καταρτιζομένους προμηθεύεσθαι· ἀλλὰ μᾶλλον
ὑπερζέοντι τῷ ζήλῳ καὶ πλείονι τῇ προθυμίᾳ τα οἷαςδήποτε ἔνεκα
ὑφορωμένων περιστάσεων χρήζοντα βοηθείας, ἀμφοῖν τοῖν χεροῖν |
6 περιπτυσσομένους ἀντιλαμβάνεσθαι, καὶ χεῖρα βοηθείας παραχρῆμα
ὀρέγειν, καὶ παντοίοις ἔργοις καὶ λόγοις τὴν τούτων διηνεκῇ διαμονὴν
ἀνακαλεῖσθαι καὶ πραγματεύεσθαι, κανονικὰς διατάξεις ἀποπληροῦν-
τας, καὶ θείων πατέρων ἱεροῖς πειθαρχουμένους θεσπίσμασιν· ἵνα τοῖς
7 πᾶσι | τὰ πάντα πατριαρχικῇ προνοίᾳ ἀναπληρούμενα τὸ ὁλόκληρον
σῶμα τῆς εὐσεβοῦς καὶ καθολικῆς ἐκκλησίας ἀκέραιόν τε καὶ ἀπή-
μαντον μέχρι συντελείας αἰώνων τῆς θείας συνεργούσης χάριτος δια-
τηρῇται καὶ διασώζηται κατὰ τὴν θεσπεσίαν ἐπαγγελίαν τοῦ κυρίου
8 καὶ προαναφώνησιν: — Ἐπειδὴ | τοιγαροῦν προσηνέχθη ἡμῖν γράμμα
πατριαρχικὸν συνοδικὸν σιγιλλιώδες τοῦ πρὸ ἡμῶν πατριαρχεύσαντος
μακαρίᾳ τῇ λήξει ἀοιδήμου πατριάρχου κυρ Ἰακώβου διαλαμβάνον
καὶ περιέχον ῥηταῖς αὐταῖς λέξεσιν οὕτως, ὥς εὐρίσκεται ἱερὸν καὶ
9 σεβάσμιον μοναστήριον ἐν τῇ Οὐγκροβλαχίᾳ κατὰ τὸ | Μαρτζινάνιον,
ἐπ' ὀνόματι σεμνηνόμενον τῶν παμμεγίστων ταξιαρχῶν, ὅπερ ὠκο-
δόμηται μὲν κατ' ἀρχὰς ἐκ τῶν πάλαι μακαρίων προγόνων τῆς ἐνδο-
ξοτάτης καὶ θεοσεβεστάτης κυρίας Ἡλίνκας τῶν καλουμένων Φιλιππέ-
σκων, χρόνῳ δ' ὕστερον σαθρωθὲν ἀνεκαινίσθη, καὶ ἀνέσώθη τῆς πτώ-
10 σεως, ὑπὸ τοῦ ταύτης πανευ|γενεστάτου συζύγου, τοῦ τρισμακαρίστου
ἐκείνου ἄρχοντος μεγάλου ποστελνίκου, κυρίου Κωνσταντίνου τοῦ Καν-
τακουζήνοῦ, ὅστις ἔρωτι θείῳ κινούμενος, ὥς θεοσεβεῖα προσανέχων,
καὶ πολλὴν ἐν ψυχῇ τὴν περὶ τὰ θεία φέρων εὐλάβειαν, κατ' ἄμφω
τε τὸ εὐγενές, διὰ τῶν ψυχικῶν ἐν ἑαυτῷ καὶ σωματικῶν ἀρετῶν καὶ
11 προτε|ρημάτων, ὁμολόγως ἐνδεικνύων στηλογραφούμενον μετὰ πάσης
ἐπιμελείας καὶ φιλοτίμου χειρός, ἀναλώμασιν οὐκ ὀλίγοις πρὸς φῶς

τὸ εἰρημένον εὐαγὲς ἀνεκαλίστατο μοναστήριον, ἐς κάλλος ἐξωραίσας
αὐτὸ κινήτοις τε καὶ ἀκινήτοις ἀφιερώμασιν ἐνδυναμώσας, διετάξατο
καὶ περὶ τῆς ἐφορίας αὐτοῦ νουνεχῶς τε | καὶ συντετηρημένως, ὅπως 12
οἱ κληρονομοὶ καὶ ἀπόγονοι αὐτοῦ διὰ παντός ὑπάρχωσι μελεδωνοί,
καὶ προστάται, καὶ ἐπιτηρηταί, καὶ ὑπερασπισταὶ τοῦ κτητορικοῦ
αὐτῶν μοναστηρίου, φροντίζοντες τῆς διαμονῆς αὐτοῦ, καὶ κατὰ
πάντα στερεώσεως, ἐπὶ τῷ ἀνεπαφα διατηρεῖσθαι τὰ κατ' αὐτὸ καὶ
ἀμε|τακίνητα, κατὰ τὴν ἀρχαιοτάτην τοῦ τόπου συνήθειαν, καὶ 13
μᾶλλον τὰς σεβασμίας νομικὰς διατυπώσεις τῶν πάλαι θεοστεφῶν
αὐτοκρατόρων, ῥητῶς οὕτως διακελευούσας ὁ βουλόμενος κτίζειν
σεπτὸν οἶκον, ἢ τὸν σεσαθρωθέντα ἐποικοδομεῖν, ἑαυτὸν καὶ τὸν κλη-
ρονόμον αὐτοῦ ὑποβάλλει ἀεὶ τῇ συστάσει τοῦ | ἔργου· ἀλλ' ἔκ τινων 14
τοῦ χρόνου παλιρροίων ὥς εἰπεῖν δυσχερίᾳ τις πραγμάτων ἐπιρρέυ-
σασα κατὰ τὸπον τῇ τε λαμπρᾷ ἐκείνῃ καὶ ἐπιφανεστάτῃ ἐστίᾳ καὶ
οἰκογενεῖᾳ τοῦ πανευγενεστάτου ἐκείνου ἄρχοντος ἐπηρείας ὅσας οὐκ
ἔδει θείᾳ δοκιμασίᾳ προστρίψασα πᾶσαν ἀνωμαλίαν ἐπήγαγεν. ἐξ ὧν
καὶ | τὸ ἱερὸν μοναστήριον αὐτὸ στερηθὲν τῆς γνησίας προστασίας, 15
καὶ ἐπιμελείας τῶν ἰδίων κτητόρων μικροῦ δεῖν ἐξηφάνισται χερσὶν
πλήρεσιν ἀνομίας καὶ ἀδικίας καὶ καταδυναστείας τῶν καὶ εἰς θεὸν
καὶ νόμους ἐξυβρίζειν μηδὲν ἀναστελλομένων· τῆς μέντοι θείας δίκης
οὐκ εἰς μακρὸν ἐπινυσταξάσης, ἀλλ' εὐχερῶς τὰ δυσ|χερῇ μεταρρύθ- 16
μησάτης ἐκποδῶν ἐν τάχει γέγονε τὰ δεινὰ, καὶ πρὸς οἰκείαν τάξιν
ἀνεκληθήσαν ἄρτι τὰ πράγματα, μετακινήσει τῆς ἄνωθεν δεξιᾶς·
κάντεῦθεν οἱ τῆς κλεινῆς ἐκείνης καὶ περιδόξου ῥίζουχίας ἀριστοφανεῖς
ἤδη στέλεχοι τῆς τοῦ γεννήτορος αὐτῶν μηδολῶς καθυστεροῦντες | 17
ὀρθοδοξίας καὶ εὐλαβείας οἱ λαμπρεπιφανέστατοι υἱοὶ φημί τοῦ δια-
ληφθέντος ἄρχοντος μεγάλου ποστελνίκου κυρίου Κωνσταντίνου Καντα-
κουζηνου, τῇ θείᾳ συμμαχίᾳ θαρρήσαντες, ἐβουλήθησαν ἀνακαινίσαι
τὰ τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου προνόμια, συνᾶμα καὶ τὴν ἐλευθερίαν
αὐτοῦ κατοχυρῶσαι, δι' ὧν ἔχει τοῦ λοιποῦ σὺν | θεῷ συλλήπτοροι. 18
παντοίων δεινῶν ἀπαλλάττεσθαι, καὶ εἰς ἐπίδοσιν προχωρεῖν καὶ στε-
ρεώσιν, οἵτινες εὐλαβῶς ἀναδραμόντες ἐπὶ τὴν καθ' ἡμᾶς τοῦ Χριστοῦ
μεγάλην ἐκκλησίαν ὥς μητέρα τῶν ἀπανταχοῦ ἐκκλησιῶν τοῦ θεοῦ,
καὶ κοινὴν προστάτην καὶ ἀντιλήπτορα τῶν ἀπαξiapάντων ἐκκλη-
σιαστικῶν πραγμάτων | ἤξιωσαν καταρτίσαι τὴν ἐλευθερίαν τοῦ αὐτοῦ 19

μοναστηρίου διὰ τῶν κανονικῶν προνομίων τοῦ πατριαρχικοῦ καὶ
 οἰκουμενικοῦ θρόνου, καθάπερ εἴωθε ποιεῖν ἀπανταχοῦ περὶ τὰ εὐαγῇ
 τοῦ θεοῦ καταγῶγια τὴν ἐλευθερίαν αὐτῆς χωρηγοῦσα, κηδεμονίας
 20 λόγῳ καὶ τὸ ἀδούλωτον καὶ ἀνεπηρέαστον, δι' ὧν ἀποσποδοῦσαν
 πᾶσαν ἄδικον καὶ ὀλεθρίαν ὁρμὴν εἰς εἰρηναίαν καὶ ἄθρομβον ἀντι-
 περιίστισι ταῦτα κατὰστασιν, διὸ καὶ κατὰ τὴν ἀξίωσιν ἐκείνων τότε
 τῶν θεοτιμῆτων ἀνδρῶν ἐγένετο τὸ διαληφθὲν σιγιλλιώδες αὐτὸ
 γράμμα, καὶ ἐδόθη αὐτοῖς· ἐπεὶ δὲ λοιπὸν τὴν αὐτὴν ἀξίωσιν προε-
 21 βαλοντο καὶ νῦν | πρὸς ἡμᾶς οἱ αὐτοὶ περιφανέστατοι ἄρχοντες ἐκ-
 λιπαροῦντες, ὅπως καὶ δι' ἡμετέρου πατριαρχικοῦ συνοδικοῦ τε καὶ
 σιγιλλιώδους γράμματος ἐπικυρωθῶσι τὰ αὐτὰ προνόμια, καὶ ἡ αὐτὴ
 τοῦ μοναστηρίου κατοχυρωθῇ ἐλευθερία καὶ στερέωσις καὶ τοῦ λοιποῦ
 22 διαμένῃ ἀκράδαντος. τούτου χάριν | τὴν εὐλαβῇ αὐτῶν ἀξίωσιν ἅτε
 δικαίαν οὔσαν προσδεξάμενοι καὶ πρὸς θεῖον σκοπὸν ἀφορῶσαν, γρά-
 φομεν τῇ ἐξουσίᾳ καὶ χάριτι τοῦ παναγίου καὶ προσκυνητοῦ πνεύ-
 ματος, καὶ ἐπικυροῦντες αὐτὰ καὶ διαβεβαιοῦντες γνώμῃ κοινῇ συνο-
 δικῇ τῶν παρευρεθέντων ἱερωτάτων ἀρχιερέων καὶ ὑπερτίμων, τῶν ἐν
 23 ἀγίῳ πνεύματι | ἀγαπητῶν ἡμῶν ἀδελφῶν καὶ συλλειτουργῶν, ἀπο-
 φαινόμεθα, ἵνα τὸ μὲν ἱερὸν καὶ σεβάσμιον αὐτὸ μοναστήριον τῶν
 παμμεγίστων ταξιαρχῶν τὸ κείμενον εἰς Οὐγκροβλαχίαν ὡς διεῖληπται
 κατὰ τὸ Μαρτζινάνιον μετὰ πάντων τῶν κτημάτων καὶ κφιερωμάτων
 24 αὐτοῦ κινητῶν τε καὶ ἀκινήτων τῶν τε νῦν εὐρίσκομένων, καὶ τῶν
 μεθ' ὕστερον σὺν θεῷ προσγεννησομένων αὐτῷ, ἀπὸ τοῦ νῦν καὶ εἰς τὸ
 ἐξῆς ἕως τῆς τοῦ αἰῶνος συντελείας ὑπάρχη πάντῃ ἐλεύθερον καὶ
 ἀσύδοτον, καὶ ἀκαταζήτητον, καὶ ἀκαταπάτητον, καὶ ἀνενόχλητον,
 καὶ ἀνεπηρέαστον παρὰ παντός προσώπου ἀξιωματικοῦ τε καὶ ἐκκλη-
 25 σιαστικοῦ, καὶ | μηδεὶς ἔχη ἐπ' ἀδείας διασεῖσαι ποτὲ αὐτὸ, καὶ δια-
 ταράξαι, καὶ τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῦ καταδουλώσαι, ἢ βλαψαι, καὶ
 ζημιῶσαι αὐτὸ, ἢ ζητῆσαι καὶ λαβεῖν ἐξ αὐτοῦ τὸ οἰονοῦν τελείως,
 ἀρκουμένου τοῦ κατὰ καιροῦς ἱερωτάτου μητροπολίτου Οὐγκροβλαχίας
 26 μόνῳ τῷ ἰδίῳ μνημοσύνῳ, μνημονευομένου δηλαδὴ ἐν πά|σαις ταῖς
 ἱεραῖς τελεταῖς, καὶ τὰς ἐν αὐτῷ χειροτονίας ἐπιτελοῦντος, ἐπειδὴν
 τοιαύτη γένηται χρεια τῶν χειροτονιῶν, πλείω δὲ τούτων μηδὲν ἕτερον
 ἐξαίτουμένου· τὴν δὲ προστασίαν καὶ δεφένδουσιν καὶ τὴν φροντίδα
 τῆς κυβερνήσεως τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου ἔχωσι μόνοι οἱ κτήτορες

ἀλληλοδιαδόχως | εἴτε παρόντες, εἴτε καὶ ἀπόντες, οὐδεὶς δὲ ἄλλος, 27
 ἀλλὰ μόνον οἱ τὸ κτητορικὸν ἔχοντες δίκαιον διεξάγωσιν αὐτὸ καὶ
 διακυβερνῶσι, καὶ φροντίσωσι τῆς συστάσεως αὐτοῦ. καὶ διαμονῆς
 καὶ αὐξήσεως· πάντα τε τὰ κατ' αὐτὸ κτήματα καὶ ἀφιερώματα καὶ
 ἱερὰ κειμήλια διοικῶσι καὶ περι|θάλλωσι, διερευνῶντες καὶ ἐξετά- 28
 ζοντες αἰεὶ περὶ αὐτῶν, ὅπως μὴ περίπεσοῦντα κινδύνους διαφθαρῶσι,
 ἀλλὰ φυλάττωνται διὰ τῆς ἐπιστάσεως αὐτῶν ἀβλαβῆ καὶ ἀνόλεθρα,
 καὶ συνελόντι φᾶναι μόνοι αὐτοὶ περιέπωσι τὸ κτητορικὸν αὐτὸ μονα-
 στήριον, οὐ πρὸς ἴδιον χρηματισμὸν, ἀλλὰ πρὸς | αὐξήσιν αὐτοῦ καὶ 29
 βελτίωσιν εἰς μνημόσυνον τῶν προγόνων αὐτῶν κατὰ τὴν διάταξιν
 τοῦ κτήτορος ὃν προσεπικυροῦντες καὶ ἡμεῖς διακελευόμεθα διαμένειν
 βεβαίαν καὶ ἀπαρασάλευτον κατὰ τὴν ἀρχαίαν τούτου συνήθειαν καὶ
 μᾶλλον κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας, καὶ θεῖους νόμους εἰς αἰῶνα | τὸν 30
 ἅπαντα, καὶ οὐδεὶς ποτε τῶν ἀπάντων παρ' ἐκτὸς τῶν κτητόρων,
 οὔτε ὁ κατὰ καιροὺς ἡγεμὼν τῆς αὐθεντείας ἐκείνης, οὔτε τις τῶν
 ἀξιωματικῶν ἀρχόντων ἔχη ἄδειαν κατεξουσιάζειν καὶ καταδουλώσαι
 τὸ μοναστήριον (ἐκκλησιαστικὸν ὑπάρχον κτῆμα, καὶ προσηλωμένον
 θεῷ, | καὶ μηδαμὶ μηδαμῶς δυνάμενον εἰς κοσμικὴν μεταπεσεῖν ἐξου- 31
 σίαν·) οὔτε ὁ κατὰ καιροὺς μητροπολίτης Οὐγκροβλαχίας ὑποδου-
 λῶσαι αὐτὸ πάντῃ ἐλεύθερον διατελοῦν, καὶ δουλαγωγίας ἀνώτερον,
 μήτε ἡγούμενον ἐπιχειροῦντες εἰσάγειν καὶ ἐξάγειν, καὶ ὃν ἂν βού|- 32
 λωνται καθιστᾶν, μήτε τι τῶν κτημάτων καὶ ἀφιερωμάτων αὐτοῦ
 κινητῶν τε καὶ ἀκινήτων, ἢ ἀμφίων, καὶ σκευῶν ἱερῶν πολὺ ἢ ὀλίγων
 ἀφαιρεῖν, ἢ νοσφίζεσθαι, ἢ ἀπεμπωλεῖν. ἢ μεταποιεῖν ἢ μετασκευάζειν
 ὅποιωδήποτε τροπῇ χωρὶς γνώμης καὶ εἰδήσεως καὶ βουλῆς τῶν| 33
 κτητόρων, ἀλλ' ἀφιέναι τὴν ἐξουσίαν τῶν τοιούτων διοικήσεων πρὸς
 μόνους τοὺς κτήτορας ἀναφαιρετῶς καὶ ἀμετακινήτως κατὰ τὸ κτη-
 τορικὸν αὐτῶν δίκαιον· ὅστις δ' ἂν τῶν πάντων ἀφ' οἷαςδήτινος ἀξίας
 καὶ τάξεως ἢ αὐθεντικῆς, ἢ ἀρχοντικῆς καὶ ἀξιωματικῆς, ἢ ἐκκλη-
 σιαστικῆς κακο|θελῶς ὀψέποτε κινούμενος, ἢ πλεονεκτικῶς φημί, ἢ 34
 παθητικῶς ἐπιχειρίσῃ τολμηρῶς παρενσαλεῦσαι καὶ διασεῖσαι τὴν
 ἐλευθερίαν τοῦ αὐτοῦ μοναστηρίου, ἢ τὴν περὶ αὐτὸ ἐξουσίαν καὶ
 προστασίαν τῶν κτητορῶν αὐτοῦ ἀνατρέψαι, καὶ ποιῆσαι ἐν αὐτῷ
 τῆς ἰδίας αὐτοῦ γνώμης καὶ βουλῆς ἐπιχειρήματα, ἢ | ἡγούμενον 35
 ἐναλλάξαι, καὶ βαλεῖν ὃν ἂν αὐτὸς ἐθελήσῃ, ἢ προστάξαι τὰ δοκοῦντα

αὐτῷ, ἢ ἅπὸ τῶν πραγμάτων καὶ ἀφιερωμάτων αὐτοῦ τοῦ μοναστη-
 ρίου ἀποσπᾶσαι καὶ ἀποστερῆσαι καὶ ἀποξενῶσαι, ἢ πωλῆσαι, ἢ ἄλ-
 λάξαι πολὺ ἢ ὀλίγον, καὶ ζημιῶσαι τὸ μοναστήριον· ἢ τὴν ἐν αὐτῷ
 36 ἐξουσίαν | τῶν κτητόρων ἐμποδίσαι καὶ ἀποξενῶσαι, καὶ ἄλλοτριῶσαι
 αὐτοὺς τῶν κτητορικῶν αὐτῶν δικαίων, καὶ γένηται αἷτιος φθορᾶς
 καὶ καταστροφῆς τοῦ μοναστηρίου. ὁ τοιοῦτος ὡς καταφρονητὴς τῆς
 ἐκκλησιαστικῆς καὶ συνοδικῆς ταύτης ἀποφάσεως, καὶ παραβάτης τῶν
 37 θείων νόμων, καὶ ἱερῶν | κανόνων, καὶ ἱερόσυλος, καὶ ἄντικρυς θεο-
 μάχος καὶ ἀντίπαλος ἀφωρισμένος εἴη ἀπὸ πατρὸς υἱοῦ καὶ ἁγίου
 πνεύματος τῆς παναγίας καὶ ζωαρχικῆς τριάδος τοῦ ἐνὸς τῇ φύσει
 μόνου θεοῦ, καὶ κατηραμένος καὶ ἀσυγχώρητος, καὶ ἄλυτος μετὰ
 38 θάνατον αἰωνίως, αἱ πέτραι καὶ ὁ σίδηρος | λυθήσονται, αὐτὸς δὲ
 οὐδαμῶς, εἴη στένων καὶ τρέμων ἐπὶ τῆς γῆς ὡς ὁ Κάϊν, καὶ σχισθεῖν
 ἡ γῆ, καὶ καταπίη αὐτὸν ὡς τὸν Δαθάν καὶ Ἀβηρών, καὶ ἡ μερίς
 αὐτοῦ μετὰ τοῦ προδότου Ἰούδα, ἐκριζοθείησαν τὰ θεμέλια τοῦ οἴκου
 39 αὐτοῦ, καὶ ἐν μιᾷ γενεᾷ ἐξαλειφθεῖν τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἐκκοπεῖς τε
 τῆς παρούσης ζωῆς, ἀποστερηθῇ καὶ τῆς αἰωνίου, ἔχοι καὶ τὰς ἀράς
 τῶν ἁγίων τριακοσίων δέκα καὶ ὀκτὼ θεοφόρων πατέρων, τῶν ἐν
 Νικαίᾳ, καὶ τῶν λοιπῶν ἁγίων συνόδων, καὶ προκοπὴν οὐ μὴ ἴδοι
 πώποτε ἐφ' οἷς ἐργάζεται καὶ κοπιᾷ, οὔτε μὴν θεάσεται τὸ φῶς |
 40 τῶν ἀγαθῶν ἡμερῶν ἐν ἡμέρᾳ ἐπισκοπῆς τοῦ θεοῦ, καὶ τῷ αἰωνίῳ
 ἀναθέματι ὑπόδικος, καὶ ἔνοχος τοῦ πυρὸς τῆς γεέννης· ὅθεν εἰς ἔν-
 δειξιν ἀπελύθη τῷ εἰρημένῳ μοναστηρίῳ καὶ τὸ παρὸν συνοδικὸν σιγι-
 λιώδες γράμμα, καὶ ἐπιβεβαιωτήριον τῶν κατ' αὐτὸ προνομίων·
 αψβῷ ἐν μηνὶ Ἰουλίῳ ἰνδικτιῶνος ιης· ~

† Καλλίνικος ἐλέφ θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως νέας
 Ῥώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης· ~

† Ὁ Ἡρακλείας : ~ † Ὁ Χ : ~ † Ὁ Νικο-
 μηδεῖας Παρθένιος : ~ † Ὁ Βαρνάβας : ~ † Ὁ Ἀμισοῦ
 Νεκτάριος : ~ (;) † Ὁ Ἀθηνῶν Κύριλλος : ~ † Ὁ Ῥόδου Κων-
 σταντῖνος : ~ † Ὁ . . . Ἀνθιμος : ~ † Ὁ Σμύρνης Παρθένιος : ~
 † Ὁ Μαρωνεῖας Καλλίνικος : ~

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000050638

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ